

GRATULERER MED DAGEN TIL ALLE DERE DER HJEMME I NORGE FRA OSS PÅ EN BLSAFLÅTE PÅ VEI OVER STILLEHAVET!

Noen tanker fra flåten på nasjonaldagen

I skrivende stund sitter jeg nettopp på balsaflåten ute på Stillehavet. Det er snart tre uker siden vi så folk vinke farvel i Callao, og vi har lagt bak oss mer enn tusen sjømil. Livet ombord er ganske annerledes en hva vi opplevde i Lima. Fritiden ombord gikk i starten med til å finpusse på flåten for å gjøre de daglige gjøremålene mer lettvinde. Lasten er sortert slik at vi vet hvor vi har blant annet kjøttkakene og de fløtegratinerte potetene. De 22 spesiellagede kassene ombord er ikke bare til proviant, men rommer også utstyr til dykking, fiske og havforskning. Ett og et halvt tonn er lagt ned mellom hovedstokker og bambusdekk, deriblant hundre liter Farris. Vannet fra Larvik skal vi drikke på nasjonaldagen. Og middagen: Kjøttkaker og fløtegratinerte poteter.

Vår oppgave er ikke å finne ut hva indianerne spiste, og hvordan de overlevde havseilaser, men hvordan de seilte de beste flåtene sine. 11 balsatokker på opp til 17 meter er surret sammen med tverrstokker og 800 meter sisalhamp. Det knirker og knaker når kreftene i havet og vinden slippes løs på konstruksjonen, men farkosten holder stand og flyter høyt. Mye av tiden går med til å heve og senke de fire meter lange fjølene i heltre som står loddrette mellom balsastokkene, rektangulære bord som utgjør flåtens kjøll. I starten måtte vi justere på alle de ni styrebordene, men nå er flåten så balansert at vi vanligvis bare bruker ett av dem til å endre flåtens kurs. Den mer enn tusen år gamle teknikken er unik, og stammer fra kysten av det som i dag er Ecuador og Peru, fra tiden før inkaene fikk kontroll over kystfolket på 1400-tallet. De gamle kystindianerne kunne mye, og jeg har de siste ti årene sett og lest en del om dette.

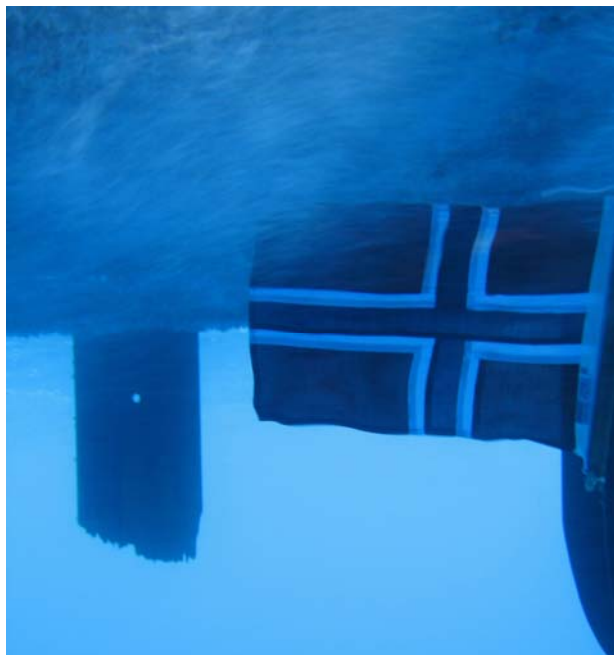
Tangaroa-ekspedisjonen handler om å oppdage fortidens eventyr og livet i havet på nytt – på en måte som vekker interesse hos unge og gamle.

Og så opplever vi litt på veien. Det enorme havet. Selvlysende skumtopper bak flåten om natta. Flygefisk og blekksprut på dekk. Et titalls doradofisk som plasker i havflaten med flygefisk i kjeften. Noen av dem har vi greid å hale inn med fiskestang. Vi befinner oss på et flytende rev i en kokende fiskesuppe, midt ute i havets svar på Sahara. Stokkene tiltrekker seg all slags liv som finner skygge og næring under flåten. Vi har fisk rundt oss hele tiden som følger oss dit vi skal, åtte tusen kilometer over Stillehavet til Tahiti. Som kjent kom Kon-Tiki dit i 1947, men den kom som vrak etter en slepebåt, fordi den krasjet stygt på revet Raroia noen hundre sjømil øst for den store vulkanøya. Tangaroa-flåten skal styres inn på lesiden av revet, og videre mellom flere farlige rev, helt fram til Tahiti.

Historien ender ikke der. Av alle Thor Heyerdahls ekspedisjoner og utgravninger var kanskje Kon-Tiki den viktigste bragden. Han fikk millioner av mennesker til å se på verdenshavene med nye øyne, og dreide arkeologien og antropologien mot havet. Før den verdensberømte flåteferden gjorde vitenskapsmennene bare eksperimenter med steinøkser og andre landlige redskaper. Inspirert av pioneren er forhistoriens kanoer, sivbåter og vikingskip testet under ekstreme betingelser, de ulike flaggskipene har blitt revitalisert, noe som har betydd mye for folkegruppene som sto bak dem. Tangaroa er balsaflåtens flaggskip, en kopi av hva vi tror representerte de beste balsaflåtene i førhistorisk tid.

Vi har allerede opplevd de positive følelsene Tangaroa har skapt hos ecuadorianere og peruanere. Kanskje følelsene kan sammenlignes med dem vi opplever når vi feirer 17-mai hjemme i Norge? Mannskapet på Tangaroa-flåten gratulerer med dette alle der hjemme med dagen.

Torgeir Sæverud Higræff
Ekspedisjonsleder
Tangaroa

Også Stillehavsfiskene fikk se det norske flagget på 17.mai!